

บันทึกความเข้าใจ
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ภาคี”

มีความห่วงใยเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะต่อสตรีและเด็ก ซึ่งถือว่าการละเมิดสิทธิอย่างร้ายแรงและเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ อีกทั้งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และศีลธรรมของคน รวมทั้งส่งผลเสียหายต่อความผูกพันและคุณค่าของสังคม

เพื่อเป็นการสกัดกั้นและปราบปรามกลุ่มและองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการค้ามนุษย์ ตามพิธีสารสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งเพิ่มเติมในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ปี 2000

โดยยอมรับหลักการที่ระบุไว้ใน “ปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติ ปี 1999”

โดยเชื่อมั่นว่าการปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดยความร่วมมือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกระบวนการดำเนินคดีอาญาเป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยความปรารถนาที่จะเพิ่มพูนความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งสองประเทศ

จึงได้ตกลงดังต่อไปนี้

ขอบเขตบันทึกความเข้าใจ

ข้อ 1

บทบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะใช้กับการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งได้ระบุไว้ในข้อ 2 ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

คำนิยาม

ข้อ 2

เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

- (ก) “การค้ามนุษย์” หมายถึง การจัดหา ขนส่ง ขนย้าย ให้ที่พัก หรือรับเอาบุคคล โดยการข่มขู่ ใช้กำลัง หรือการกระทำอื่น ซึ่งมีลักษณะของการข่มขืนใจ ลักพาตัว ฉ้อฉล ใช้กลลวง ใช้อำนาจในทางมิชอบ หรือใช้ความอ่อนแอไปในทางมิชอบ หรือ การให้หรือรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือบุคคลอีกคนหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงประโยชน์ การแสวงประโยชน์ให้รวมถึงการแสวงประโยชน์จากผู้อื่นโดยการค้าประเวณีหรือรูปแบบอื่นของการแสวงประโยชน์ทางเพศ แรงงานหรือการบริการบังคับ แรงงานทาส หรือการใช้แรงงานเยี่ยงทาส การเป็นทาสรับใช้ หรือการตัดอวัยวะ
- (ข) “เด็ก” หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นเสียแต่กฎหมายภาคีจะระบุไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรการป้องกัน

ข้อ 3

ภาคีจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่จำเป็นและใช้มาตรการที่เหมาะสม เพื่อประกันว่าการปฏิบัติตามกฎหมายและอำนาจศาลของประเทศตนสอดคล้องกับปฏิญญาสากลหรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่รัฐบาลประเทศตนได้เข้าร่วมเป็นภาคี

ข้อ 4

คู่ภาคีจะจัดให้มีโครงการเพื่อการศึกษาและฝึกอาชีพให้แก่สตรีและเด็ก เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำและลดความเสี่ยงจากการค้ามนุษย์

ข้อ 5

ภาคีจะพยายามอย่างสุดความสามารถในการดำเนินมาตรการสกัดกั้นการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กโดยจัดโครงการให้การศึกษา การฝึกอบรมวิชาอาชีพและเพิ่มการบริการทางสังคม เช่น บริการจัดหางาน สร้างรายได้ และบริการรักษาสุขภาพให้แก่สตรีและเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

การปกป้องคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ข้อ 6

ผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก จะได้รับความยุติธรรมและการปกป้องคุ้มครองตามกฎหมายในระหว่างที่อยู่ในกระบวนการส่งกลับประเทศอย่างเป็นทางการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาคีจะจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวและให้การปกป้อง

รอขั้นตอนการส่งกลับประเทศอย่างเป็นทางการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของคู่ภาคีจะจัดหาสถานที่พักอาศัยชั่วคราวและให้การปกป้องที่เหมาะสมแก่ผู้เคราะห์ร้ายตามนโยบายของแต่ละประเทศ

ข้อ 7

คู่ภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมต่อผู้กระทำผิดในคดีค้ามนุษย์ตามกฎหมายของแต่ละประเทศและจะให้การช่วยเหลือทางด้านกฎหมายต่อผู้เคราะห์ร้ายจากการค้ามนุษย์อย่างถูกต้องและยุติธรรม

ข้อ 8

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐจะร่วมมือกับองค์กรจัดตั้งอื่นๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การรักษาสุขภาพและการดำเนินการที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อให้การปกป้องแก่สตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายและครอบครัวของตนตามความเหมาะสม

การร่วมมือในการปราบปรามการค้าสตรีและเด็ก

ข้อ 9

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปกป้องกฎหมายของสองประเทศโดยเฉพาะอยู่บริเวณชายแดนจะร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดเพื่อเปิดโปงการค้าสตรีและเด็กทั้งภายในและระหว่างชายแดน

ข้อ 10

คู่ภาคีจะจัดโครงการฝึกอบรมแบบฝ่ายเดียวหรือสองฝ่ายให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในการดำเนินคดีการสืบสวนสอบสวนและการปกป้องในคดีการค้าสตรีและเด็ก

ข้อ 11

(ก) คู่ภาคีจะส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีในการดำเนินคดีที่ศาล เพื่อต้านและสกัดกั้นการค้ามนุษย์ เช่น การดำเนินคดีต่อผู้ค้ามนุษย์ข้ามชาติ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านกฎหมายในการดำเนินคดีอาญาและ

(ข) คู่ภาคีจะมีมาตรการร่วมกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดในสถานค้าสตรีและเด็กตามกระบวนการยุติธรรม โดยสอดคล้องกับสัญญาต่างๆ ที่รัฐบาลสองฝ่ายได้ลงนาม

ข้อ 12

หน่วยงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสองประเทศจะร่วมมือกันรวบรวมข้อมูลและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เช่น : เส้นทางการค้า สถานที่ขาย เครือข่ายการค้า รูปแบบการค้า และข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของบุคคลที่ค้ามนุษย์

ข้อ 13

หน่วยงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสองประเทศ ต้องจัดทำแผนการปกป้องเพื่อรับประกันความปลอดภัยแก่ผู้เคราะห์ร้ายและพยานบุคคล อันเนื่องมาจากการแก้แค้นหรือการข่มขู่ในระหว่างที่มีการดำเนินคดีและหลังจากนั้น ตามที่เห็นสมควร

การส่งกลับประเทศ

ข้อ 14

- (ก) การจัดส่งสตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายกลับคืนประเทศจะต้องแจ้งรายชื่อและข้อมูลด้านต่างๆ ของผู้เคราะห์ร้ายผ่านช่องทางการทูตล่วงหน้าให้คู่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบเกี่ยวกับการเตรียมการส่ง-รับสตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายกลับคืนประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการบนพื้นฐานการเห็นดีตกลงของทั้งสองฝ่าย โดยสอดคล้องกับเนื้อหาในบทบัญญัติฉบับนี้
- (ข) สตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายต้องเป็นบุคคลที่มีสำมะโนครัวและมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศที่รับอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อ 15

- (ก) คู่ภาคีจะถือเอาองค์การรัฐที่มีภาระบทบาทเกี่ยวข้องกับงานดังกล่าวเป็นจุดประสานงานเพื่อจัดตั้งปฏิบัติ การส่ง-รับ สตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายกลับคืนประเทศ
- (ข) จุดประสานงานที่มีหน้าที่ ดังนี้
- 1) เตรียมการรับ-ส่ง สตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายกลับคืนประเทศ
 - 2) ดำเนินการส่ง-รับ สตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายกลับคืนประเทศตามแผนการที่ได้เตรียมไว้
 - 3) รับประกันความปลอดภัยแก่สตรีและเด็กที่เคราะห์ร้ายในกระบวนการส่ง-รับกลับคืนประเทศ
 - 4) เอาใจใส่ติดตามขบวนการค้าสตรีและเด็ก
 - 5) จัดตั้งเครือข่ายข้อมูลข่าวสารเพื่อติดตามการจัดตั้งปฏิบัติของการค้าสตรีและเด็ก ระหว่างหน่วยงานที่ปกป้องกฎหมายทั้งภายในประเทศ ระหว่างประเทศและองค์การจัดตั้งทางสังคมที่เกี่ยวข้อง

การกลับคืนสู่สังคม

ข้อ 16

คู่ภาคีเอาใจใส่ทุกวิถีทางเท่าที่เป็นไปได้เพื่อช่วยเหลือผู้เคราะห์ร้ายจากการค้ามนุษย์ให้กลับคืนสู่สังคมและครอบครัวได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพเพื่อฟื้นฟูเกียรติศักดิ์ศรี เสรีภาพและความภาคภูมิใจในตนเองของบุคคลดังกล่าว

ข้อ 17

คู่ภาคีจะจัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้เคราะห์ร้าย เพื่อเพิ่มโอกาสทางเลือกในการดำรงชีวิตและการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพจัดโครงการฝึกอบรมปลูกจิตสำนึกให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่พัฒนาสตรีและเด็กที่เคราะห์ร้าย

การปฏิบัติงานร่วม

ข้อ 18

- (ก) คู่ภาคีจะจัดตั้งคณะจากภาครัฐที่มีภาระบทบาทเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวของประเทศตนเป็นหน่วยงานปฏิบัติงานร่วม
- (ข) คณะปฏิบัติงานจะมีการประชุมสามัญ วิสามัญ ขึ้นตามความจำเป็นเร่งด่วนของงาน
- (ค) คณะปฏิบัติงานมีหน้าที่ ดังนี้

- 1) จัดตั้งปฏิบัติและขยายผลตามเนื้อความในบทบัญญัติให้มีประสิทธิผลร่วมกับคู่ภาคี
- 2) ดำเนินงานร่วมกับคู่ภาคีในขอบเขตงานด้านการค้าสตรีและเด็ก
- 3) ประสานสมทบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อวางแผนยุทธศาสตร์แนวทางปฏิบัติและขอบเขตการดำเนินงานที่จำเป็นอื่นๆ ในการด้านการค้าสตรีและเด็กตามเนื้อความในบทบัญญัติฉบับนี้
- 4) ประเมินผลการดำเนินงานของคู่ภาคีและรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของตนรับทราบสม่ำเสมอ
- 5) ร่างข้อเสนอเพื่อการพัฒนาเพิ่มเติม ความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างภาคีในการด้านการค้าสตรีและเด็ก และ
- 6) ร่วมกับคู่ภาคีเพื่อทบทวนการจัดตั้งปฏิบัติฉบับนี้ที่ความเข้าใจฉบับนี้ทุกๆ 3 ปี

บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 19

คู่ภาคีจะพยายามแก้ไขข้อขัดแย้งในการตีความหมายหรือการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ความเข้าใจฉบับนี้โดยการเจรจาบทบัญญัติที่ความเข้าใจฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับจากวันที่ลงนามเป็นต้นไป

ข้อ 20

คู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยกเลิกบทบัญญัติที่ความเข้าใจฉบับนี้เวลาใดก็ได้โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้คู่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ ผ่านช่องทางการทูตและการยกเลิกดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ได้ภายหลังจาก 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งยกเลิก

ข้อ 21

- (ก) บทบัญญัติที่ความเข้าใจฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับจากวันที่ลงนามเป็นต้นไป
- (ข) ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจบอกเลิกบทบัญญัติที่ความเข้าใจฉบับนี้เวลาใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบโดยผ่านช่องทางการทูต และการบอกเลิกดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ได้ภายหลังจากหกเดือนนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการบอกเลิก

เพื่อเป็นหลักฐาน ตัวแทนที่ได้รับมอบหมายสิทธิอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของตน จะได้ลงนามในบทบัญญัติที่ความเข้าใจฉบับนี้ทำ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2548 คู่กันเป็นสามฉบับคือภาษาไทย ภาษาลาว และภาษาอังกฤษ ทุกฉบับถูกต้องเท่าเทียมกัน ในกรณีที่มีความแตกต่างกันในการตีความ ให้ใช้ฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก

สำหรับรัฐบาล
ราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาล
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Original Signed

Original Signed

(นายประชา มาลีนนท์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์

(นายเล กากันยา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม